

Inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsit allanngortikkusunneraat, nunatsinni najugaqarsimanissamik piumasaqaatip sivitsorneqarsinnaanera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut)

Akissuteqaat

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut, Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Doris J. Jensen Siumumeersoq siunnersuummik matuminnga apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuuteqartoq Naalakkersuisut qutsavigaat.

Siunnersuuteqartup allataatut inuit danskisut innuttaassuseqarlutik taasisinnaatitaasarput 18-it sinnerlugit ukioqaraangamik qinersinissarlu sioqqullugu Kalaallit Nunaanni qaammatini minnerpaamik arfinilinni najugaqarsimagaangamik.

Erseqqissaatigineqassaaq isummerfigineqartussaammat nunatsinnut nuuttut qaqugukkut taasisinnaatitaasarnerat pillugu iliuuseqartoqarnissaa, tassa nunatsinnut nuuttut ukiut marluk aatsaat qaangiukkaangata taasisinnaatitaasarnissaat. Siunnersuuteqartup aamma allappaa Inatsisartunut qinersinermut inatsit 2020-mi akuerineqarmat partiit ilaasa inatsisip allanngortinnissaa piumasarisimagaat, taamaalilluni qinersisinnaanissamut nunatsinni ukiuni marlunni tallimaniluunniit najugaqarsimasariaqarluni. Taamanikkulli politikikkut tamanna taperserpeqanngilaq.

Siullermeertumik tamanna oqaluuserineqanngilaq. 2017-imi Siumut Inatsisartuni ilaasortaatitaat siunnersuummut tassunga assingusumik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqarput (UKA2017/33), matumanili partiit amerlanerussuteqartut aaqqissuussinerup allanngunnginnissaa kissaatigisimavaat.

Naalakkersuisut 2017-imisut isumaqarput malittarisassat maanna atuuttut Innuttaasut naalakkersuinikkullu pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni tunngavimmumt naapertuulluurtut. Innuttaasut naalakkersuinikkullu pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikel 2 naapertorlugu artikel 25-imi allassimavoq:

Innuttaasut kikkulluunniit inuiaqatigiit naggui pissutigalugit immikkoortinnagit naleqqutinngitsunillu killilersornagit uku pisinnaatitaaffigissagaat periarfissaralugillu:

- pisortani sulianik isumaginninnermi peqataanissamut, toqqaannartumik imaluunniit sinniisuuffissat nammineq toqqakkat aqutigalugit

- nalinginnaasumik naligiimmillu taasisinnaatitaaneq aamma qinersisartut killilersugaanatik isummersinnaanerannik qulakkeerisumik isertortumik taasisoqarnera tunngavigalugu piviusumik piffissakkaartumik qinersinerni taasinissamut qinigaanissamullu

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaa tamatuma saniatigut inatsisip aappassaaneerneqarneranut isumaliutissiissutimini FN-ip artikelianut tassunga ima allappoq;

”Inatsiseqartitsinikkut pissutsinik, naalagaaffimmi innuttaassuseqatinut naalagaaffiup ilaaniit allaniit nuussimasunut aatsaat ukiut marluk tallimalluunniit qaangiunnerini Inatsisartunut qinersisinnaatitsisunik qinigassanngortitsisinnaatitsisunillu eqqussineq Innuttaasutut politikkikkullu pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffiit unioqutitsisutut isigineqartariaqarput.”

Nunat eqqarlerisagut qiviarutsigit, Folketingimut qinersisarnermut tunngatillugu naalagaaffimmi innuttaasut 18-ileereersimasut, inuit allattorsimaffiannut nalunaarsoreernerup kingorna ullut arfineq-marluk qaangiunnerini, Savalimmiuni, Danmarkimi Kalaallilluunniit Nunaanni najugaqarnersut apeqqutaatinnagit qinersisinnaatitaapput. Savalimmiuni inatsisartunut qinersisarnermut tunngatillugu naalagaaffimmi innuttaasut 18-ileereersimasut ullormi inuit allattorsimaffianni najukkaminnit nuunnerminni qinersisinnaatitaalertarput. Norgemi Stortingimut qinersinissamut Norgep naalagaaffiani innuttaassusillit qinersinissaq sioqqullugu ullormilu qinersiffiusumi Norgemi nalunaarsoqqagunik qinersisinnaapput

Naalagaaffimmi innuttaassusillit nuuttut nunami ukiut marluk najugaqareersimagunik aatsaat qinersisinnaalertarnerat tamat oqartussaanerannut naapertuutinngitsoq inuit ilaat isumaqarsinnaapput. Pingaartumik inuit piffissami tassani Kalaallit Nunaanni sulillutillu akileraartarpata. Kalaallit inatsisaat malittussaavaat Inatsisartullu katiternerinut aalajangeeqataanissaat pissusissamisuussagaluarpoq.

Nunatsinni najugaqavissuusugut taama ikitsigitilluta innuttaasut soqutigisaannik illersuineq, taamaalillutillu avataaneersut nunatta ineriartorneranut sunniuteqapallannginnissaat pissusissamisoortuusooq allat isumaqarsinnaapput.

Naalakkersuisut naalagaaffimmi innuttaassusillit qaammatit arfinillit taakku saniatigit killilersunnginnissaat kissaatigaat, innuttaasut sinneri naligalugit inuiaqatigiinni ineriartortitseqataassammata. Naalakkersuisut Inatsisartut malittarisassanik maannakkut atuuttunik sukaterinissamut isumaqataanerminnut isumaqataannginnerminnulluunniit tunngavilersuutaasa tusarnissaat qilanaaraat. Sammisaq una pingaarutilik oqallisigitigu.

Oqallilluarisi.